

SUOMEN VOIMISTELULIITTO *Syoli*

28.8.2011

” HUIPPUSEURAPROFIILI ”

Huippuvoimistelun kehittäjänä

Maailmanluokan paikallista arkiosaamista huippuvoimistelussa

Osaamista

Resursseja

Asennetta

Suomalaiseen huippuvoimisteluarkeen

TAUSTAA

”Seuraprofiili” on huippuvoimistelun kehittämistyön ytimessä

- 1. Se kuvaa tunnuspiirteet laadukkaalle huippuvoimisteluseuralle**
- 2. Se on työväline sekä lajin että yksittäisen seuran kehittämistyöhön**
- 3. Se luo viitekehyksen liiton ja seurojen väliseen yhteistyöhön**

Voimisteluliiton ja Olympiakomitean kehitysohjelmassa vv. 2008 - 2009

”Seuraprofiili” seuloutui yhdeksi keskeisistä kehittämishankkeista.

Ohjelmadokumentti kiteytti kehitystarpeen ja tahtotilan seuraavasti:

HUIPPUSEURAPROFIILI

Huippuvoimistelun tulevaisuus ratkaistaan lähes aina paikallistasolla seuratyön arjessa. Siellä huippuvoimistelijoina tähtäävät löydetään laajan harrastajajoukon parista, siellä käynnistyvät ensimmäiset merkittävät urheilija-valmentaja suhteet. Sieltä löytyy parhaimmillaan myös ammattimainen osaaminen urapolun eri vaiheisiin ja saadaan selkänöjää niin taloudellisen kuin henkisenkin tuen muodossa. Huippuvoimistelun paikallinen työ edellyttää huippuosaamista myös seuralta. Sitä ei nykytilanteessa muutamia poikkeuksia lukuun ottamatta ole. On tärkeä luoda konkreettinen toimintatapa seuratyön kehittämiseksi niihin seuroihin, joiden valintana on auttaa nuoria voimistelijoina maailman huipulle.

VISIO 2015

Voimisteluliiton viisi vuotta toiminnassa ollut seurojen kehitysohjelma on vahvistanut voimistelulajien asemaa voimistelun keskittymissä sekä lisännyt osaamista ja liiton ja seurojen välistä yhteistyötä huippuvoimisteluun suuntautuneissa seuroissa. Huippuvoimisteluseurojen kehittäminen on osa liiton seuratoimintastrategiaa. Huippuvoimistelun kehittymisestä on syntynyt uutta lisäarvoa myös voimistelutoiminnan muille sektoreille sekä liitossa että seuroissa. Huippuvoimisteluseuroissa on seuraprofiili, selkeät kanavat ja henkilöt toteuttamassa liiton ja seurojen vuorovaikutusta yhteisen tavoitteen suunnassa. Ammatillisuus näkyy erityisesti seuraavissa asioissa: seurassa on ammattitaitoinen valmennuspäällikkö johtamassa huippuvoimistelun kehitystyötä, seura panostaa korkealaatuiseen ammattiosaamiseen sekä huippujen että lahjakkuuksien valmennuksessa, seuralla on hyvä osaaminen työnantajakysymyksissä, seurojen päivittäisen valmennustyön laatu on korkealuokkaista ja jatkuvan kehitystyön kohteena ja seura on aktiivinen toimija akatemia- ja opistoyhteistyössä. Toiminta on talouden ja eettisen arvopohjan osalta tervettä.

”Seuraprofiilin” luominen on tapahtunut edellä kuvatuista lähtökohdista vuoden 2010 aikana. Tekemiseen ovat osallistuneet keskeisesti 5 huippuvoimisteluseuraa, jotka Voimisteluliitto kutsui 1. kehitysohjelmaan: Voimistelu- ja Urheiluseura Elise, Jyväskylän Voimistelijat, Olarin Voimistelijat, Tampereen Voimistelijat, Turun Urheiluliitto,

”SEURAPROFIILIN” KAUTTA TAHDOTAAN MUUTOSTA

” Seuraprofiili” on työkalu ja työtapa, jolla halutaan muuttaa suomalaisen huippuvoimistelun laatua erityisesti paikallisessa toiminnassa paremmaksi, jotta kansainväliset menestystavoitteet voivat toteutua.

Tämä huippuvoimisteluseurojen ja liiton yhdessä rakentama toimintamalli korostaa seurojen välistä yhteistyötä, seurojen ja liiton yhteistyötä ja jatkossa entistä vahvemmin myös paikallisen osaamisen kehittämistä erityisesti Urheiluakatemioiden kanssa

Sen kautta halutaan paikalliseen huippuvoimisteluun erityisesti seuraavia muutoksia:

- 1. Ammatillisempaa seurajohtamista**
- 2. Lisää päätoimisia ammattilaisia**
- 3. Vahvempaa yhteistyötä**
- 4. Roolien selkiyttämistä**
- 5. Parempaa valmennusosaamista**
- 6. Valmennusolosuhteiden määrätietoisempaa kehitystyötä**
- 7. Resurssien vahvistamista**

Muutostyön onnistumisen tulee näkyä erityisesti Voimistelijan ja hänen arkiympäristönsä muutoksissa

”SEURAPROFIILI” / YDINKOHDAT

Se on määräaikainen. Se myönnetään 4 vuodeksi (olympiadi) kerrallaan.

**Määräaikaisuus pitää ”hereillä”. Status ei ole jatkuva itsestäänselvyys.
Se on lunastettava hyvällä toiminnalla uudelleen.
Olympiadi tuo pitkäjänteisyyttä ja alleviivaa huippu-urheilun korkeinta tavoitetilaa.**

Sen saamisen edellytyksenä on kehitysprosessin läpikäyminen ja kriteerien (peruskriteerit ja laatukriteerit) menestyksellinen täyttäminen

**Kriteerit täsmennetään ja vahvistetaan 4 vuodeksi kerrallaan.
Kriteerien ytimessä ovat sitä kuvaavat tunnusluvut tai laatumäärittelyt**

Sen laatukriteerit on määritelty huippuvoimistelun kansainvälisen menestyksen lähtökohdista

**Seuraprofiilia ei ansaita tai lunasteta kansallisten menestystavoitteiden kautta.
Tavoitteet ovat kunnianhimoisessa kv. menestyksessä.**

Se korostaa jatkuvuutta,

= kykyä viedä toistuvasti voimistelijoita kv. arvokisoihin.

= menestystä niin nuorten kuin aikuistenkin tasolla

Se korostaa paikallisten arkiharjoittelun olosuhteiden laadun merkitystä

Se sisältää oikeuksia ja velvollisuuksia

**Oikeudet ja velvollisuudet koskevat ja haastavat jatkuvasti sekä seuraa että liittoa
Oikeudet velvoittavat ja velvoitusten täyttäminen oikeuttaa**

Se oikeuttaa liiton huippujärjestelmätukeen

**Huippujärjestelmätuen sisältö ja taso määritellään 2 + 2 vuodeksi kerrallaan
Tukimuoto on mahdollinen vain huippuseurastatuksen omaavalle seuralle**

” SEURAPROFIILI ” / KRITEERIT

Kriteerit jakautuvat peruskriteereihin ja laatukriteereihin.

Osa kriteereistä määritellään tunnuslukujen / mittareiden kautta.

Huippuvoimistelun laatuseura, joka saa kantaa ”Huippuseuraprofiilin” nimikettä, täyttää toiminnassaan seuraavat kriteerit:

PERUSKRITEERIT

- 1. Seuran voimistelijat ovat viimeisen olympiadin aikana saavuttaneet kansallista ja kansainvälistä menestystä (aikuiset ja nuoret) vähintään 3 vuoden aikana**
  - 3.1. Menestys kv. arvokilpailuissa**
  - 3.2. Menestys SM-kilpailuissa**
  - 3.3. Nimeämiset Olympiakomitean ja Liiton huippuryhmiin**
- 2. Seura on sitoutunut huippuvoimistelun määrätietoiseen ja kunnianhimoiseen edistämiseen. Se näkyy seuran toimintasäännöissä, strategiassa ja arvopohjassa.**
- 3. Sen huippuvoimistelutoiminnan missiona on laadukkaan arkiharjoitteluympäristön rakentaminen kansainväliselle huipulle tähtääville voimisteliijoille**

LAATUKRITEERIT

I LAHJAKKUUDEN TUKEMINEN

- 1 Seura on määritellyt toimintaympäristöönsä sopivan ”**Huipulle tähtäävän voimistelijan polun**” liiton ohjeistaman rungon (valmistuu 12/2011) perusteella

Miksi ? Tarvitaan konkreettinen työkalu oman toimintaympäristön jatkuvaan kehitystyöhön ja väline huippuvoimistelijan urapolun konkreettiseen viestimiseen

Tunnusluku / Mittari

- 1 Dokumentoitu ja viestitty ”seuran huippuvoimistelijan urapolku”
- 2 Tavoitteellisesti käynnistyvät ikäluokat ja terve ikäpyramidi

- 2 Seuralla on laadukas, **nykyaikaisen lahjakkuuskäsityksen perustalta rakennettu toimintamalli** lahjakkuuden tunnistamiseen ja lahjakkuuspotentiaalin vahvistamiseen

Miksi ? Lajin luonne korostaa lahjakkuuden aikaista tunnistamista ja systemaattista, pitkäjänteistä toimintamallia, jossa linjakkuus säilyy henkilövaihdoksista riippumatta

Tunnusluku / Mittari

- 1 Dokumentoitu ja oikeille kohderyhmille viestitty lahjakkuuden tunnistamisen ja tukemisen toimintamalli, jonka laatua kehitetään vähintään joka toinen vuosi
- 2 Toimintamalli sisältää kaksi kokonaisuutta
  - a) Seuran toimintatapa uusien lahjakkuuksien tuomiseksi mukaan seuratoimintaan
  - b) Seuran toimintatapa seuran sisällä lahjakkuuden tunnistamisessa ja tukemisessa

II VALMENNUS JA OSAAMISEN KEHITTÄMINEN

3 Seuralla on laadukkaasta arkiharjoittelusta muodostuva seuran sisäinen valmennusjärjestelmä, joka nivoutuu liiton valmennusjärjestelmään

Miksi ? Toimiva valmennusjärjestelmä on pohjana laadukkaalle arkiharjoittelulle. Laadukas arkiharjoittelu on terveiden urheilijoiden ja hyvien tulosten menestystekijä

Tunnusluku /Mittari

- 1 Seuran valmennusjärjestelmän kuvaus
- 2 Voimistelijamäärät eri ikäluokissa
- 3 Toimintamalli, jolla puututaan valmennukseen liittyviin ongelmiin

4 Seuralla on toimiva, vuosittain täsmentyvä tukitoimintojen toimintamalli, jolla on käytössään asiantunteva paikallinen osaajaverkosto. Tärkeänä yhteistyötahona on Urheiluakatemia.

Miksi ? Laadukas arkiharjoittelu tarvitsee tuekseen laadukkaat tukitoiminnot. Tukitoimintojen tärkeä osa on toiminta voimistelijan opiskelun ja urheilun tarkoituksenmukaisessa yhdistämisessä.

Tukitoimintojen ohjelma kattaa lihashuollon, lääkintähuollon, fysioterapian, ravintovalmennuksen, psyykkisen valmennuksen ja ADT-toiminnan ohella systemaattisen yhteistyön koulu- ja opiskelupaikkojen kanssa

Tunnusluku / Mittari ?

- 1 Tavoiteryhmien voimisteliijoilla terveystarkastukset 1 krt/v
- 2 Hoitoonohjauskäytäntö on sovittu ja viestitty valmentajille, voimisteliijoille ja heidän perheilleen
- 3 Vammojen ennaltaehkäisyyn tehdään toimenpiteitä
- 4 Seurassa on vähintään kaksi mittaria, joilla arvioidaan kokonaisliikuntamäärää ja harjoittelun monipuolisuutta
- 5 seuralla on kirjallinen yhteistyösopimus paikallisen urheiluakatemian kanssa ja tiivis yhteistyö / säännölliset / vuosittaiset tapaamiset
- 6 Seuralla on keskusteluyhteys paikallisten avainkoulujen kanssa

5 Seuralla on tavoitteellinen valmentajien, ohjaajien, tuomareiden ja seurajohtajien koulutusohjelma, jossa osaamista kehitetään seuran sisäisellä, liiton ja kansainvälisten liittojen koulutuksella

Miksi ? Järjestelmällinen koulutus varmistaa jatkuvan osaamisen kehittymisen ja luo perustan uusien toimijoiden rekrytointiin. Se luo perustan seuratyön ammatilliselle kehittymiselle.

Tunnusluku /Mittari

- 1 Seuralla on koulutuksen vastuhenkilö
- 2 Seuran jokaisella ohjaajalla ja valmentajalla on henkilökohtainen opintosuunnitelma
- 3 Jokainen aloitteleva valmentaja käy seuran sisäisen Jumppakoulu – ohjaajakoulutuksen
- 4 Seura sitoutuu kouluttamaan potentiaalisia valmentajia II-III-tasolle, jokaista valmentajaa koulutetaan jotenkin min. 1 x / vuosi
- 5 Seuralla on tavoitteellisten ryhmien arkitoiminnassa vähintään 1 ammattivalmentajatutkinnon suorittanut valmentaja (mikäli tutkinto puuttuu, se käynnistyy viimeistään vuoden kuluessa)
- 6 Seuralla on hyvin organisoitu sisäinen koulutus
- 7 Seuralla on toimiva mentorointiohjelma
- 8 Seurajohdolla on systemaattinen, kirjattu koulutusohjelma
- 9 Seura rakentaa toiminnallaan hyvää koulutuksen kulttuuria

III RAKENTEET JA RESURSSIT

6 Seuralla on päätoiminen, osaava toiminnanjohtaja tai muu toiminnasta vastaava päätoiminen henkilö

Miksi ? Seuran talouden, viestinnän, hallinnon ja yhteistyön hyvä osaaminen varmistaa työrauhan ja edellytykset hyvälle arkivalmennukselle

Tunnusluku / Mittari ?

- 1 **Työsopimus** (koulutussuunnitelma, työnkuva ja palkanmaksutapa)
- 2 **Säännölliset kehityskeskustelut**

7 Seuralla on hyvin organisoitu, omaa osaamistaan johdonmukaisesti kehittävä luottamusjohto

Miksi Kansainväliseen menestykseen tähtäävä valmennustyö tarvitsee tuekseen ammatillisesti osaavan seurajohdon

Tunnusluku / Mittari ?

- 1 **Seuran organisaatiokaavio ja keskeiset tehtäväkuvat**
- 2 **Säännölliset palautekyselyt jäsenistöltä**

8 Seuralla on **ammattivalmentajia**, joilla on taito ja toiminta-edellytykset kv. huipulle tähtäävien voimistelijoiden valmennukseen

Miksi ? Oman ammattitaidon ohella on tärkeää varmistaa valmentajille myös ammattimainen toimintaympäristö

Tunnusluku / Mittari ?

- 1 **Minimi 2 päätoimista / työsopimukset** (koulutussuunnitelma, työnkuva ja palkanmaksutapa)
- 2 **Ammatillisen valmentajakoulutuksen polku on määritelty. Koulutuksessa on jatkuvasti vähintään 3 valmentajaa**

9 Seuralla on riittävät **olosuhteet** kv. menestyksen saavuttamiseen ja se tekee määrätietoista olosuhteiden kehitystyötä

Miksi ? Olosuhteiden tulee olla jatkuvan kehitystyön kohteena arkiharjoittelun laadun varmistamiseksi.

Tunnusluku / Mittari

- 1 **Tavoiteryhmien telineet / välineet / alustat ovat laadukkaan arkiharjoittelun edellyttämällä tasolla**
- 2 **Tavoiteryhmien toiminnalle on järjestetty riittävä työrauha / sen eteen työskennellään yhteistyössä liiton kanssa**
- 3 **Seuralla on kirjattu olosuhteiden kehitysohjelma**

10 Seuralla on riittävät **talousresurssit** kv. menestyksen saavuttamiseksi ja määrätietoinen talousresurssien kehitysohjelma, joka perustuu terveen taloudenpidon periaatteisiin ja jonka tavoitteena on urheilijoiden tukeminen

Miksi ? Terve talous luo turvallisuutta toimijoille, uskoa tulevaisuuteen voimistelijoille ja uskottavuutta yhteistyötahojen suuntaan

Tunnusluku / Mittari ?

- 1 **Seuran vuosibudjetit ja tuloslaskelmat**
- 2 **Urheilijoiden maksut seuralle ja seuran urheilijoiden tukeminen**

IV TOIMINTATAVAT

10. Seuralla on konkreettinen, vuosittain täsmentyvä **toimintaohjesääntö**, joka tukee huippuvoimistelutyötä

Miksi ? Kirjattu ja hyvin viestitty toimintaohjesääntö selkeyttää rooleja, vahvistaa yhteistyötä ja tukee pulmatilanteiden ratkaisua.

Tunnusluku / Mittari ?

- 1 Kirjallinen toimintaohjesääntö, jonka osana on määritelty liiton ja seuran välisen yhteistyön pääperiaatteet, tavoitteet ja toteuttajat

V TOIMINTAKULTTUURI

11. Seuralla on aktiivinen **yhteistyökulttuuri**

Miksi ? Hyvä yhteistyö tukee jatkuvaa kehitystyötä ja ilmapiiriä

Tunnusluku / Mittari ?

- 1 Yhteistyö vanhempien kanssa
- 2 Yhteistyö liiton kanssa
- 3 Yhteistyö Urheiluakatemian kanssa
- 4 Sidosryhmäyhteistyön suunnitelma
- 5 Seuran vastuunotto lajin tapahtumajärjestäjänä

12. Seuralla on ajanmukaiset **markkinointi - ja viestintäratkaisut**

Miksi ? Laadukas viestintä on ammattimaisen toimintakulttuurin perusta

Tunnusluku / Mittari ?

- 1 Seuran nettisivujen ammattimaisuus
- 2 Seuraviestinnän arviointikyselyt
- 3 Seuran viestintäsuunnitelma
- 4 Seuran markkinointisuunnitelma

” SEURAPROFIILI” / SEURAN PROSESSI

Prosessin askeleet

- 1 Voimisteluliitto kutsuu seuran hakemaan Huippuseuraprofiilia (kriteerinä kv. menestys). Halutessaan seura ilmaisee tahtonsa lähteä mukaan kehitysprosessiin ja tekee taustaksi liitolle perusanalyysin omasta huippuvoimistelutoiminnastaan.**
- 2 Voimisteluliitto arvioi seuran tilanteen ja tekee päätöksen prosessin käynnistämisestä .**

Käynnistämisen peruskriteerinä on se, että seuralla on vuoden kestävän prosessin aikaa edellytykset viedä seuran huippuvoimistelujärjestelmä tasolle, josta uskottavasti voi syntyä kansallisesti ja kansainvälisesti hyviä tuloksia 3-5 vuoden kuluessa.
- 3 Kehitysprosessi käynnistyy Voimisteluliiton johdolla yhdessä vähintään 2-3 muun seuran kanssa. Prosessi kestää n. 12 kuukautta.**
- 4 Prosessin tuloksena syntyy seuran huippuvoimistelun kehitysohjelma, jossa on määritelty ensisijaiset kehityshankkeet ja tehty niiden jalkautusaikataulu.**
- 5 Seura käynnistää kehityshankkeiden jalkautuksen**
- 6 N. vuoden kuluttua jalkautuksen (hanketyön) käynnistyksestä Voimisteluliitto arvioi jalkautuksen tilan ja myöntää arviointinsa perusteella ”Seuraprofiilin”**
- 7 Seura saa käyttöönsä Voimisteluliiton myöntämät edut**
- 8 Seura toteuttaa oman sisäisen arvioinnin liiton johdolla kerran vuodessa**
- 9 Seuraprofiili myönnetään seuralle 4 vuodeksi kerrallaan**
- 10 Järjestelmätuen taso ja sisältö määritellään 2 vuodeksi kerrallaan. Päätöksen ”Seuraprofiilin” myöntämisestä ja tasosta tekee Voimisteluliiton valmennuksen asiantuntijaryhmä**

” SEURAPROFIILI”/EDUT - VASTUUT

LIITTO VASTAA YHTEISTYÖN KEHITTÄMISESTÄ SEURAAVASTI:

1. HUIPPUVOIMISTELUN PERUSRATKAISUT

- Liitto vastaa huippuvoimistelun maajoukkuetoiminnan kehittämisestä Ryhmätoiminnan kehittäminen – Valmennusosaaminen - Olosuhteet
- Liitto vastaa huippuvalmentajakoulutuksen laadun kehittämisestä
- Liitto vastaa Urheiluakatemia - yhteistyön kehittämisestä
- Liitto vastaa huippuvoimistelun tuomariosaamisen kehittämisestä
- Liitto tukee huippuvoimistelun fanikulttuurin rakentumista
- Liitto kehittää omaa urheilijoiden ja valmentajien tukijärjestelmäänsä
- Liitto vahvistaa kaksivuotiskausittain huippuseurojen järjestelmätuen sisällön ja budjetoit sen vuosisuunnittelussaan

2. ”SEURAPROFIILISEUROJEN” ERITYISRATKAISUT

2.1. Räätelöinti Perusratkaisuissa

- * Huippuseuroilla on oikeus sisäiseen Jumppakoulu-koulutukseen
- * Liitto tukee sidosryhmätyöllään Akatemia – yhteistyön syventymistä

2.2. Konsultointituki

- * Liitto on tukena seuran olosuhderatkaisujen kehitystyössä olosuhdetyön kehitysohjelman rakentaminen ja tuki neuvotteluihin
- * Liiton viestintäpäällikkö tukee seuran viestintäratkaisujen kehittämistä yhteiset koulutustilaisuudet ja seurakohtainen konsultointi
- * Liiton markkinointipäällikkö tukee seurojen markkinointiosaamisen kehittämistä yhteiset koulutustilaisuudet ja seurakohtainen konsultointi

2.3. Seurojen taloudellinen tuki

- * Liitto vahvistaa kaksivuotiskausittain huippuseurojen seurakohtaisen järjestelmätuen sisällön ja budjetoit sen vuosisuunnittelussaan
- * Seurakohtaisen taloudellisen tuen kohteet sovitaan seuran kanssa

3. YHTEISTYÖVERKOSTON TOIMINNAN KEHITTÄMINEN

- Liitto vastaa statuksen saaneiden seurojen yhteistyöstä valmennuspäällikkö vastuuhenkilönä + säännölliset kokoontumiset

SEURA VASTAA YHTEISTYÖN KEHITTÄMISESTÄ SEURAAVASTI

1. Sitoutuminen ”Seuraprofiilin” laatutekijöiden kehittämiseen
2. Sitoutuminen seurojen yhteistyöverkoston yhteistyöhön